

Nadace Experientia podpoří další talentované vědkyně a vědce a nový program chemických center VŠCHT. Ten promění výuku chemie na českých školách

Tisková zpráva, 15. června 2023

Nadace Experientia zná stipendisty a držitele start-up grantu pro rok 2023. Na podporu chemických talentů už vyčlenila více než 42 milionů korun

Nadace Experientia podpoří další talentované vědkyně a vědce. Stipendium na roční zahraniční stáž pro rok 2023 získává Karolína Vaňková z Ústavu organické chemie a biochemie AV ČR, která vycestuje na americkou Yale University, kde bude hledat nové strategie v léčbě rakoviny. Druhým stipendistou pro rok 2023 je Dominik Madea z Masarykovy univerzity v Brně, který zamíří na japonský Okinawa Institute of Science and Technology, kde bude připravovat “zářící” organické materiály pro novou generaci displejů. Rozšíří řadu již 21 excelentních mladých chemiků, kteří díky nadační podpoře dostali šanci vycestovat na roční stáž na špičkové zahraniční vědecké pracoviště. Novým držitelem tříletého start-up grantu Nadace Experientia se stává Ondřej Kováč aktuálně působící na Innsbruck University. Vlastní výzkumnou skupinu zabývající se vývojem nových, účinnějších antibiotik založí od ledna 2024 na své alma mater, Univerzitě Palackého v Olomouci. Jedná se o již třetí výzkumnou skupinu založenou díky Nadaci Experientia na českých pracovištích. Nadace Experientia už na podporu mladých vědkyň a vědců vyčlenila více než 42 milionů korun.

Mladá vědkyně **Karolína Vaňková z Ústavu organické chemie a biochemie AV ČR** získává od Nadace Experientia stipendium ve výši **1 250 000 Kč**, díky kterému **stráví rok na americké Yale University ve skupině prof. Crewse**. „Naším cílem je vyvinout léčivo, které bude cílit na poškozený retinoblastomový protein. Ten má na svědomí nekontrolované dělení buněk ústící v rakovinu. Chceme protein opravit tak, aby byl zase plně funkční a bojovat tak s touto zákeřnou nemocí,” popisuje svůj projekt oceněná vědkyně.

Její kolega **Dominik Madea z Masarykovy univerzity v Brně** bude podpořen částkou **835 000 Kč**, díky níž **vycestuje na roční stáž na japonský Okinawa Institute of Science and Technology ve skupině dr. Kabeho**. „Věřím, že za pomoci námi vyvíjených zářících organických materiálů bude možné v budoucnu vyrábět moderní displeje, jejichž spotřeba energie bude výrazně nižší než u současných displejů,” vysvětluje mladý vědec.

Start-up grant Nadace Experientia pro roky 2024-2026 získává mladý vědec **Ondřej Kováč**, který v roce 2020 díky nadaci vycestoval na zahraniční stáž na Innsbruck University, kde dodnes působí. **Od ledna 2024 založí vlastní výzkumnou skupinu** na své alma mater, **na Univerzitě Palackého v Olomouci**. Jeho výzkumná skupina se bude věnovat vývoji nových, účinnějších antibiotik. Na její rozjezd získá Ondřej Kováč od nadace tříletý start-up grant v celkové výši **6 000 000 Kč**. „Mám radost z

toho, že můžu naplnit ideu Nadace Experientia, vrátit zkušenosti ze zahraničí zpět české vědě a přinést zajímavá témata,” říká oceněný chemik.

Nadace Experientia stipendiem na roční zahraniční stáž podpořila už 21 nadějných mladých chemiků. Díky programu start-up grantů si mohli další tři mladí vědci založit po návratu ze zahraničí vlastní výzkumnou skupinu v ČR. Nadace dále podporuje mladší chemické talenty na základních a středních školách (program Bezva chemie) i na vysokých školách (cena Via Chimica). Financuje také Cenu Rudolfa Lukeše pro excelentní české chemiky. Celkem už na podporu mladých vědkyň a vědců Nadace Experientia vyčlenila více než 42 milionů korun.

Nadace Experientia nově podpoří 5 chemických center VŠCHT, která promění výuku chemie

Moderní společnost nemůže fungovat bez špičkových odborníků na chemii. Produkce potravin, léčiv, paliv nebo ochrana životního prostředí jsou na nich závislé. Chemie přitom dlouhodobě patří mezi nejvíce neoblíbené předměty ve škole. Změnu má přinést nový projekt 3U – Učitelé učí učitele, který organizuje Vysoká škola chemicko-technologická v Praze. Cílem je učit chemii jinak. Zábavně, kontextuálně a s důrazem na její praktické využití. **Nadace Experientia projekt chemických center podpoří nadačním příspěvkem na školní rok 2023/2024 v celkové výši 500 000 Kč.**

V rámci projektu 3U bude v září otevřeno v regionech pět nových chemických center, v nichž budou zkušení kantoři předávat své zkušenosti a praktické tipy do výuky dalším učitelům. „V loňském roce jsme pilotně otevřeli 10 chemických center. Zájem učitelů byl obrovský. Některá centra musela přejít na režim zdvojených setkání,” říká Petr Holzhauser z VŠCHT Praha. „Proto v září otevřeme další centra v Jimramově, Kroměříži, Mělníku, Olomouci a v Ústí nad Labem,” dodává Holzhauser s tím, že účast na setkání je vždy zdarma. Příkladem dobré praxe byl pro organizační tým projekt pro učitele fyziky pod hlavičkou Elixír do škol. Projekt center získal jako vzdělávací program akreditaci MŠMT v systému dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Roční rozpočet jednoho centra je 100 tisíc korun, pilotního provozu se zúčastnilo přes 350 učitelů.

Nadace Experientia podpoří vznik 5 nových chemických center, a stává se tak hlavním partnerem projektu. „Naše nadace podporuje chemické talenty a právě od nich víme, že o tom, zda se z mladé, nadané studentky nebo studenta stane v budoucnu vědkyně či vědec, rozhoduje dost často už jejich učitel(ka) na základní či střední škole. Proto jsme s velkou radostí podpořili projekt chemických center 3U, který nás nadchl tím, že jde odspoda, že začíná od aktivních učitelů. Věříme, že může přinést velké změny ve výuce chemie a že může naši zemi v budoucnu přiblížit k celosvětové chemické špičce,” říkají manželé Dvořákovi, zakladatelé Nadace Experientia. Ti již jedenáctým rokem věnují vlastní finanční prostředky z licenčních poplatků za antivirové látky vyvinuté na ÚOCHB AV ČR zpět do vědy.

Více informací o Nadaci Experientia najdete na webu www.experientia.cz

V případě dotazů se neváhejte obrátit na tým Nadace Experientia na telefonním čísle +420 725 302 848 nebo na emailové adrese experientia@experientia.cz.